

Profesor Paweł Starosta – naukowiec, organizator, nauczyciel

Ukończył studia na kierunku socjologia na Uniwersytecie Łódzkim w 1974 roku. Pracę magisterską zatytułowaną *Parafia jako agregat, system społeczny i wspólnota* napisał pod kierunkiem doc. dra hab. Wacława Piotrowskiego w Zakładzie Socjologii Wsi i Miasta UŁ. Pracę doktorską pt. *Uczestnictwo lokalne a zróżnicowanie społeczne ludności wiejskiej* (której promotorem był prof. dr hab. Wacław Piotrowski) obronił na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym UŁ w 1984 roku, dzięki czemu uzyskał stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie socjologii. Stopień doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie socjologii (w specjalności: socjologia zbiorowości terytorialnych, socjologia struktur społecznych) otrzymał w 1996 roku na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Rozprawę *Poza metropolią. Wiejskie i małomiasteczkowe zbiorowości lokalne a wzory porządku makrospołecznego* (wydaną w 1995 roku nakładem Wydawnictwa UŁ) obronił na Wydziale Nauk Społecznych UŚ. Tytuł profesora zwyczajnego uzyskał w 2020 roku. Jego głównym osiągnięciem po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego była monografia pt. *Społeczny potencjał odrodzenia miast przemysłowych* wydana przez Wydawnictwo UŁ w 2016 roku.

11

Z Uniwersytetem Łódzkim jako pracodawcą jest związany od 1973 roku, kiedy to na ostatnim roku studiów został zatrudniony na etacie naukowo-technicznym. Od 1975 do 1978 roku pracował na etacie asystenta naukowo-badawczego. W latach 1978–1984 był starszym asystentem w Katedrze Socjologii Wsi i Miasta, po czym w latach 1984–1996 pracował tam na stanowisku adiunkta. Od roku 1994 do 2021 był kierownikiem Katedry Socjologii Wsi i Miasta. Pełnił także wiele innych funkcji, w tym:

- prodziekana Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego UŁ ds. Nauki (1999–2002);
- przewodniczącego Wydziałowej Komisji ds. Nauki Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego UŁ (1999–2002);

- dziekana Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego UŁ (2002–2008 oraz 2012–2016);
- członka Senackiej Komisji Statutowej UŁ (2002–2008);
- członka Senackiej Komisji ds. Kadrowych UŁ (2002–2008 oraz 2012–2016);
- przewodniczącego Wydziałowej Komisji Oceniającej (2002–2008 oraz 2012–2016);
- przewodniczącego Wydziałowej Komisji Budżetowej (2002–2008);
- członka Wydziałowej Komisji Ekonomicznej (2012–2016);
- członka Wydziałowej Komisji Oceniającej (od 2016 roku);
- kierownika Studium Doktoranckiego Socjologii UŁ (2008–2012);
- kierownika Interdyscyplinarnego Studium Badań Miejskich UŁ (2015–2016);
- prorektora UŁ ds. Współpracy Krajowej i Zagranicznej (2016–2020);
- członka Wydziałowej Komisji ds. Przewodów Doktorskich w zakresie socjologii (od 1996 roku);
- członka Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej na Studia Doktoranckie Socjologii w UŁ (od 2005 roku);
- członka Rady Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego UŁ (od 1996 roku);
- członka Senatu UŁ (2002–2008 oraz od 2012);
- członka Rady Instytutu Socjologii UŁ (od 1994 roku do chwili obecnej);
- członka komisji dyplomowych, magisterskich dla kierunku Socjologia na UŁ kierunek socjologia (od 1996 roku).

12

Od początku zatrudnienia na Uniwersytecie Łódzkim duże znaczenie Jubilat przypisywał współpracy międzynarodowej. Długoletnie kontakty nawiązał w szczególności z Institute for Sociology, Hungarian Academy of Science, Uniwersytetem w Giessen, Ivanovo State Chemistry and Technology University (Department of Economics) oraz z Université du Québec à Rimouski. Jego współpraca z instytucjami naukowymi była również efektem uczestnictwa w organizacjach naukowych, takich jak: The European Society for Rural Sociology (ESRS), International Sociological Association (ISA) oraz Polskie Towarzystwo Socjologiczne.

Jubilat odbył kilka staży naukowych, w tym w 1991 w Peoples University of China w Pekinie oraz w 1992 roku w Université du Québec à Rimouski w Kanadzie. Dzięki aktywności Profesora studenci

Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego mogli uczestniczyć w wymianach międzynarodowych i szkołach letnich. Wraz z profesorami Instytutu Ekonomii UŁ (prof. Ryszardem Piaseckim oraz prof. Eugeniuszem Kwiatkowskim) w 2004 roku Jubilat zainicjował na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym Międzynarodową Szkołę Letnią we współpracy z University Faculdades Metropolitanas Unidas z São Paulo, Universidad SEK w Quito (Ekwador) oraz Ivanovo State Chemistry and Technology University. Był również inicjatorem współpracy dydaktyczno-naukowej Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego UŁ z Uniwersytetami w Zheng Zhou w Chińskiej Republice Ludowej oraz Mongolian National University.

Dostojny Jubilat znany jest jako bardzo dobry dydaktyk i wychowawca wielu pokoleń socjologów. Prowadził seminaria magisterskie na dziennych i zaocznych studiach socjologicznych Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego UŁ. Wypromował pięciu doktorów nauk humanistycznych w zakresie socjologii oraz jednego doktora nauk społecznych w dyscyplinie socjologia. Prace przygotowane pod jego kierunkiem dotyczyły zagadnień kapitału społecznego, przywiązania do miasta, partycypacji społecznej, funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego na lokalnym poziomie życia społecznego, a także wyborów życiowych młodego pokolenia w środowisku wiejskim.

13

Rada Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego UŁ i Rady Wydziałów innych polskich uniwersytetów siedemnastokrotnie powierzały Profesorowi funkcję recenzenta w procedowanych przewodach doktorskich. Siedmiokrotnie był powoływany na recenzenta w postępowaniach o nadanie stopnia doktora habilitowanego. Wielokrotnie recenzował także wnioski projektowe zgłaszane do konkursów Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (KBN), a od 2013 roku do konkursów organizowanych przez Narodowe Centrum Nauki. Łącznie ocenił ok. 75 wniosków.

Po uzyskaniu stopnia doktora nauk humanistycznych zainteresowania badawcze Profesora koncentrowały się na roli administracji lokalnej w procesach integracji społecznej oraz zróżnicowaniu społeczno-ekonomicznym ludności wiejskiej. Po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego skupił się na socjologii zbiorowości i społeczności lokalnych, procesach integracji w kontekście procesów globalizacyjnych oraz roli kapitału społecznego jako czynnika rozwoju zarówno na poziomie mezo, jak i makro. Publikacje z tego okresu dotyczą przede wszystkim:

- struktury i dynamiki zbiorowości lokalnych;
- globalizacji i procesów przemian więzi społecznych;

- kapitału społecznego jako czynnika rozwoju;
- partycypacji obywatelskiej w środowisku wiejskim.

W swoich pracach Profesor poruszał również problematykę regionalnego i wiejskiego wymiaru struktury społecznej, rozwoju zrównoważonego obszarów wiejskich oraz jakości życia osób z alergią pokarmową.

Ogromny dorobek naukowy jest efektem realizacji licznych projektów badawczych. Profesor kierował projektami krajowymi, takimi jak m.in.:

- „Odrodzenie postprzemysłowych miast peryferyjnych”, UMO-2011/01/B/HS6/02538; instytucja przyznająca projekt: Narodowe Centrum Nauki; realizacja od 2011 do 2014 roku;
- „Kapitał społeczny a postawy przedsiębiorczości i jakość życia mieszkańców Łodzi”, 274/B/H03/2010/38; instytucja przyznająca projekt: Narodowe Centrum Nauki; realizacja od 2010 do 2012 roku;
- „Kapitał ludzki i społeczny jako czynniki rozwoju regionu łódzkiego”, UDA-POKL.08.01.02-10-061/09-00; instytucja przyznająca: Urząd Marszałkowski w Łodzi; realizacja od 2010 do 2012 roku.

14 Jubilat uczestniczył w programach europejskich i innych międzynarodowych w charakterze koordynatora krajowego, głównego wykonawcy lub członka komitetu koordynacyjnego, m.in. w:

- Programie Ramowym Unii Europejskiej „The Prevalence, Cost and Basis of Food Allergy across Europe (EuroPrevall)”;
- Programie Ramowym Unii Europejskiej „CORASON. A cognitive approach to rural sustainable development – the dynamics of expert and lay knowledge”;
- VI Programie Ramowym Unii Europejskiej „Profit – Policy Responses Overcoming Factors in the Intergenerational Transmission of Inequalities”;
- Programie Ramowym Unii Europejskiej „The Prevalence, Cost and Basis of Food Allergy across Europe (EuroPrevall)”.

Za swoje osiągnięcia naukowe i dydaktyczne był wielokrotnie nagradzany, w tym m.in.:

- wielokrotnie nagrodą rektora UŁ za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne;
- nagrodą rektora UŁ zespołową III stopnia za książkę pt. *Zróżnicowanie zasobów kapitału ludzkiego i społecznego w regionie łódzkim*, Wydawnictwo UŁ, Łódź 2012;
- nagrodą rektora UŁ zespołową II stopnia za książkę pt. *Niepokojąca współczesność*, Wydawnictwo Instytutu Socjologii UŁ, Łódź 2001;

– nagrodą dziekana Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego UŁ za współautorstwo publikacji D. Eissel, J. Laeman, E. Rokicka (red.) (1996), *Towards sustainability*;

– nagrodą rektora UŁ indywidualną II stopnia za rozprawę habilitacyjną *Poza metropolią. Wiejskie i małomiasteczkowe zbiorowości lokalne a wzory porządku makrosocjalnego*, Wydawnictwo UŁ, Łódź 1995;

– nagrodą MNiSzW indywidualną III stopnia za pracę doktorską „Uczestnictwo lokalne a zróżnicowanie społeczne ludności wiejskiej”, Łódź 1984.

Prezentacja dokonań zawodowych Jubilata nie byłaby pełna bez bibliografii jego prac. Poniżej został zaprezentowany pełny wykaz publikacji prof. Pawła Starosty.

Monografie autorskie

Starosta P. (2016), *Społeczny potencjał odrodzenia miast przemysłowych*, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.

Starosta P. (1995), *Poza metropolią. Wiejskie i małomiasteczkowe zbiorowości lokalne a wzory porządku makrosocjalnego*, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.

15

Monografie współautorskie

Stolbov V., Starosta P. (2017), *Sociologija gorodskoj sredy*, Moskwa: Wydawnictwo INFRA-M.

Adamski T., Dzwonkowska K., Górlach K., Pilichowski A., Starosta P. (2007), *Wiedza w rozwoju zrównoważonym wsi*, Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Publikacje autorskie w czasopismach naukowych

Starosta P. (2013), *Sociologia goroda: problemy gorodskoj sredy v ocenah zhitelej Ivanova*, „Jekonomika, Finansy i Upravlenie Proizvodstvom”, 3, s. 98–119.

Starosta P. (2013), *Sociologia gorodskoj sredy: ot krizisa k razvittiju*, „Jekonomika, Finansy i Upravlenie Proizvodstvom”, 1, s. 114–121.

- Starosta P. (2010), *Civic participation in rural Europe*, „Przegląd Socjologiczny”, LIX/2, s. 77–108.
- Starosta P. (2005), *Transformation of Estonian agriculture and countryside*, rec. książki: I. Alanen (red.) (2001), *Decollectivisation, Destruction and Disillusionment*, Aldershot, „Eastern European Countryside”, 11, s. 155–161.
- Starosta P. (2005), *Więź społeczna w dobie globalizacji*, „Annales. Etyka w życiu gospodarczym”, 8 (1), s. 119–130.
- Starosta P. (2003), *Fragmentaryzacja więzi społecznej i rekonstruowanie wspólnoty w dobie globalizacji*, „Przegląd Socjologiczny”, LII/2, s. 115–144.
- Starosta P. (2000), *Globalizacja i nowy komunitaryzm*, „Kultura i Społeczeństwo”, 3, s. 47–67. Ten sam tekst ukazał się również w pracy zbiorowej: A. Miszalska, K. Kowalewicz (red.) (2001), *Niepokojąca współczesność*, Łódź: Instytut Socjologii UŁ, s. 39–60.
- Starosta P. (1999), rec. książki: A. Cybula, M.S. Szczepański (red.) (1999), *Zbiorowości i społeczności lokalne*, Tychy, „Przegląd Socjologiczny”, XLVIII/2, s. 227–230.
- Starosta P. (1995), *Kształtowanie się wiejskich i małomiasteczkowych zbiorowości lokalnych w Polsce*, „Przegląd Socjologiczny”, XLIV, s. 53–79.
- Starosta P. (1993), *Dynamika orientacji wyborczych mieszkańców wsi i małych miast w wyborach lokalnych w 1984, 1988, 1990 r.*, „Wieś i Rolnictwo”, 3, s. 87–99.
- Starosta P. (1993), *Dynamika politycznych postojów venkovskeho obyvatelstva a obyvatel malých mest k volbám do obecnych zastupitelstev v Polsku*, „Zamedelska Ekonomika”, 6.
- Starosta P. (1993), *Instytucjonalna koncepcja zmian wiejskich społeczności lokalnych*, „Przegląd Socjologiczny”, XL, s. 57–71.
- Starosta P. (1993), rec. książki: J. Turowski, *Socjologia wsi i rolnictwa: Metody i wyniki badań*, „Przegląd Socjologiczny”, XLI, s. 215–218.
- Starosta P. (1987), *Młodzież a wybory do rad narodowych 84*, „Młodzież i Wieś”, nr D, s. 59–67.
- Starosta P. (1987), *Styczności i stosunki sąsiedzkie w środowisku wiejskim*, „Wieś i Rolnictwo”, 1, s. 149–167.
- Starosta P. (1986), *Uczestnictwo w życiu zbiorowości lokalnej a zróżnicowanie społeczne ludności wiejskiej*, „Roczniki Socjologii Wsi”, XXI, s. 43–54.
- Starosta P. (1980), *Zróżnicowanie sytuacji materialnej rodzin wiejskich w Polsce*, „Roczniki Socjologii Wsi”, XVIII, s. 105–121.

Publikacje współautorskie w czasopismach naukowych

- Starosta P., Brzeziński K., Stolbov V. (2017), *Структура социального доверия в постиндустриальных городах Центральной и Восточной Европы*, „Sotsiologicheskie Issledovaniya”, 12, s. 78–87, Impact Factor: 0,246; udział

- procentowy 65,00. Wcześniejsza i zasadniczo zmieniona wersja tego tekstu ukazała się również [w:] P. Starosta, K. Brzeziński (2014), *The structure of social trust in post-industrial cities of Central and Eastern Europe*, „Przegląd Socjologiczny”, LXIII/1, s. 49–80.
- Ambroziak E., Starosta P., Sztadynger J. (2016), *Zaufanie, skłonność do pomocy i uczciwość a wzrost gospodarczy w Europie*, „Ekonomista”, 5, s. 647–673.
- Goossens J., Saleh-Langenberg J., Flokstra-de Blok B.M.J., Kollen B.J., Van der Meulen G.N., Knulst A.C., Jędrzejczak-Czechowicz M., Kowalski M.L., Rokicka E., Starosta P., De la Hoz Caballer B., Vazquez-Cortés S., Cerecedo I., Barreales Asero R., Clausen M., Dunn Galvin A., Hourihane O'.B., Purohit A., Papadopoulos N.G., Fernández-Rivas M., Frewer L., Burney P., Duiverman E.J., Dubois A. (2015), *Predictors of health-related quality of life of European food-allergic patients*, „Allergy”, 70 (6), s. 616–624.
- Goossens N.J., Flokstra-de Blok B.M.J., Van der Meulen G.N., Arnlind M.H., Asero R., Barreales L., Burney P., Cerecedo I., Clausen M., Fernández-Rivas M., Frewer L., De la Hoz Caballer B., Jansson S.-A., Jędrzejczak-Czechowicz M., Knulst A.C., Kowalski M.L., Papadopoulos N.G., Purohit A., Rokicka E., Starosta P., Vázquez-Cortés S., Duiverman E.J., Dubois A., Goossens N.J. (2014), *Health-related quality of life in food-allergic adults from eight European countries*, „Annals of Allergy Asthma & Immunology”, 1, s. 63–68.
- Goossens N.J., Blok Flokstra-de B., van der Meulen G., Jędrzejczak-Czechowicz M., Kowalski M., Rokicka E., Starosta P., Barreales L., Cerecedo I., Fernández-Rivas M., de la Hoz Caballer B., Cortés Vázquez-S., Dunngalvin A., Le T., Knulst A., Frewer L., Burney P., Duiverman E., Dubois A. (2012), *Predictors of health-related quality of life of food-allergic patients in eight European countries*, „Allergy”, 69, Special Issue: SI, Supplement: 99, s. 393–394.
- Voordouw J., Antonides G., Fox M., Cerecedo I., Zamora J., De la Hoz Caballer B., Rokicka E., Cornelisse-Vermaat J., Jewczak M., Starosta P., Kowalski M.L., Jędrzejczak-Czechowicz M., Vázquez-Cortés S., Escudero C., Flokstra de Blok B., Dubois A., Mugford M., Frewer L.J. (2012), *Subjective welfare, well-being, and self-reported food hypersensitivity in four European countries: implications for European policy*, „Social Indicators Research”, 107 (3), s. 465–482.
- Gorlach K., Adamski T., Dzwonkowska K., Pilichowski A., Starosta P. (2008), *Knowledge dynamics and non-agricultural economy in European rural development*, „Eastern European Countryside”, 14, s. 93–112.
- Starosta P., Frykowski M. (2008), *Kapitał społeczny i jego użytkownicy*, „Przegląd Socjologiczny”, LVII/1, s. 31–62.
- Starosta P., Pilichowski A. (2005), *Jan Szczepański o klasie chłopskiej oraz problemach wsi i rolnictwa*, „Przegląd Socjologiczny”, LIV/1–2, s. 107–121.
- Starosta P., Stanek O. (2002), *Zaangażowanie polityczne mieszkańców wiejskich i małomiasteczkowych społeczności lokalnych w Bułgarii, Kanadzie, Polsce i Rosji*, „Przegląd Socjologiczny”, LI/1, s. 129–144.

- Starosta P., Stolbov V., Draganowa M. (2002), *Socialnaja identifikacija žitelej sel-skich poselenij i malych gorodov vostočnoj Evropy*, „Sotsiologicheskie Issledovaniya”, 5, s. 52–60.
- Stanek O., Starosta P., Stolbov V. (2001), *Udovletvorennost’ mestom žitel’sтва v malych poselenijach: ekologičeskij faktor*, „Sotsiologicheskie Issledovaniya”, 7, s. 97–105.
- Rokicka E., Starosta P. (2000), *Environment and the quality of life in the Eastern European peripheries*, „Eastern European Countryside”, 6, s. 41–54.
- Rokicka E., Starosta P. (2000), *Mobilność zawodowa w makroregionie łódzkim*, „Studia Socjologiczne”, 3, s. 67–91.
- Starosta P., Kowalski M., Majer A. (1984), *Gminne środowisko społeczne i materialno-przestrzenne*, „Roczniki Socjologii Wsi”, XX, s. 65–81.

Udział w opracowaniach zbiorowych

- Gorlach K., Starosta P. (2016), *Farming families in rural communities: changing rural social organisation in a modern and postmodern world*, [w:] M. Shucksmith, D.L. Brown (red.), *Routledge International Handbook of Rural Studies*, London: Routledge, s. 518–530.
- 18 Starosta P. (2014), *Formy zaufania społecznego a potencjał rozwoju lokalnego*, [w:] P. Binder (red.), *Lokalne, narodowe i inne*, Warszawa: Wydawnictwo Instytutu Filozofii i Socjologii PAN, s. 45–67.
- Starosta P. (2013), *The political participation of rural population in Central Poland*, [w:] L. Nicolaou-Smokoviti, H. Sunker, J. Rozanova, V. Pekka Economou (red.), *Citizenship and Social Development*, Peter Lang GmbH, s. 413–433. Polska wersja tego tekstu ukazała się [w:] P. Starosta (2012), *Zakres i uwarunkowania partycypacji politycznej w wiejskich gminach centralnej Polski*, [w:] E. Bogacz-Wojtanowska, W. Gumuła, S. Rębisz (red.), *Zróżnicowanie i zmienność społecznego świata*, Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, s. 289–310.
- Starosta P. (2012), *Kapitał ludzki i kapitał społeczny a sytuacja materialna badanych i pozycja ekonomiczna mieszkańców w województwie łódzkim*, [w:] P. Starosta (red.), *Zróżnicowanie zasobów kapitału ludzkiego i społecznego w regionie łódzkim*, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, s. 275–298.
- Starosta P. (2012), *Przynależność w dobie globalizacji*, [w:] R. Dopierała, K. Kaźmierska (red.), *Tożsamość, nowoczesność, stereotypy*, Kraków: Zakład Wydawniczy NOMOS, s. 200–230.
- Starosta P. (2012), *Sieciowy komponent kapitału społecznego*, [w:] P. Starosta (red.), *Zróżnicowanie zasobów kapitału ludzkiego i społecznego w regionie łódzkim*, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, s. 183–220.
- Starosta P. (2012), *Wprowadzenie*, [w:] P. Starosta (red.), *Zróżnicowanie zasobów kapitału ludzkiego i społecznego w regionie łódzkim*, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, s. 9–18.

- Starosta P. (2012), *Założenia i metodologia badań surveyowych zasobów kapitału ludzkiego i społecznego w województwie łódzkim*, [w:] P. Starosta (red.), *Zróżnicowanie zasobów kapitału ludzkiego i społecznego w regionie łódzkim*, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, s. 19–34.
- Starosta P., Frykowski M. (2012), *Kapitał społeczny – podstawy teoretyczne*, [w:] P. Starosta (red.), *Zróżnicowanie zasobów kapitału ludzkiego i społecznego w regionie łódzkim*, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, s. 159–182.
- Dzwonkowska-Godula K., Pilichowski A., Starosta P. (2009), *Poland: diversification and different contexts of knowledge – the case of Polish rural areas*, [w:] K. Bruckmeier, H. Tovey (red.), *Rural Sustainable Development in the Knowledge Society*, Aldershot: Ashgate, s. 61–76. Drugie wydanie tej publikacji ukazało się w wydawnictwie Routledge w 2016 r.
- Starosta P. (2009), *Feeling of public safety in rural and small town communities of Eastern Europe and French Canada*, [w:] J. Nikula (red.), *Maaseutuaiheita Rural Motifs*, Helsinki: Aleksanteri Institute, s. 191–200.
- Starosta P., Frykowski M. (2008), *Typy kapitału społecznego i wzory partycypacji obywatelskiej w wiejskich gminach centralnej Polski*, [w:] M. Szczepański, K. Bierwiazzonek, T. Nawrocki (red.), *Kapitały ludzkie i społeczne a konkurencyjność regionów*, Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, s. 231–263.
- Gorlach K., Starosta P., Pilichowski A., Adamski T., Dzwonkowska K. (2006), *Innovatory economic development in Poland*, [w:] K. Gorlach, I. Kovách (red.), *A Cognitive Approach to Rural Sustainable Development in Central Europe – Innovation and Sustainability in Central Europe*, Budapest: Political Science Institute, Hungarian Academy of Science.
- Gorlach K., Starosta P., Pilichowski A., Adamski T., Dzwonkowska K. (2006), *Sustainable management of rural resources in Poland*, [w:] I. Kovách, K. Gorlach (red.), *Innovation and Sustainability in Central Europe (the Czech, Hungarian and Polish cases)*, Budapest: Political Science Institute of the Hungarian Academy of Sciences.
- Frykowski M., Starosta P. (2006), *Kapitał społeczny mieszkańców gminy Poddębice*, [w:] M.S. Szczepański, A. Śliz (red.), *Kapitały – ludzie i instytucje*, Tychy: Śląskie Wydawnictwa Naukowe, s. 247–268.
- Starosta P. (2006), *O korzyściach płynących z badania społeczności lokalnych na podstawie programu Polska Lokalna*, [w:] B. Jałowiecki, W. Łukowski (red.), *Społeczności lokalne*, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar, s. 83–105.
- Starosta P., Gorlach K., Pilichowski A., Adamski T., Dzwonkowska K. (2006), *Demographics and civil society in Poland*, [w:] I. Kovách, V. Majerová (red.), *Civil Society and Demography in Rural Central Europe (the Czech, Hungarian and Polish cases)*, Budapest: Political Science Institute of the Hungarian Academy of Sciences.
- Starosta P. (2005), *Nastroje społeczne w Polsce w rok po przystąpieniu do Unii Europejskiej*, [w:] A. Jędrzejewska, M. Szewczyk (red.), *Województwo łódzkie w rok po przystąpieniu do Unii Europejskiej*, Łódź: Wydawnictwo Instytutu Europejskiego, s. 51–62.

- Starosta P. (2005), *Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny Uniwersytetu Łódzkiego: elementy tożsamości instytucji*, [w:] A. Pilichowski, P. Starosta (red.), *Mistrzowie i szkoły łódzkiej ekonomii i socjologii*, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, s. 5–11.
- Starosta P., Frykowski M. (2005), *Kapitał społeczny na terenie województwa łódzkiego*, [w:] K. Gorlach, G. Foryś (red.), *W obliczu zmiany – wybrane strategie działania mieszkańców polskiej wsi*, Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, s. 79–106.
- Rokicka E., Starosta P. (2004), *Patterns of occupational careers in the regional labour market*, [w:] E. Rokicka, P. Starosta (red.), *Social Mobility and Exclusion*, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, s. 49–61.
- Starosta P., Michalska-Żyła A. (2004), *Przemiany więzi społecznych w środowisku miejskim w dobie wielkich zmian cywilizacyjnych*, [w:] T. Michalczyk, T. Kamiński, W.W. Skarbek (red.), *Problemy społeczne w okresie transformacji ustrojowej*, Piotrków Trybunalski: Naukowe Wydawnictwo Piotrkowskie, s. 261–276.
- Rokicka E., Kawka Z., Starosta P. (2003), *Ekologiczna strategia rozwoju środowisk lokalnych jako alternatywa wobec strategii industrialnej*, [w:] E. Rokicka, P. Starosta (red.), *Postawy mieszkańców gmin polskich wobec środowiska naturalnego*, Łódź: Absolwent, s. 45–50.
- 20 Rokicka E., Starosta P. (2003), *Postawy i zachowania proekologiczne w świetle badań: założenia teoretyczno-metodologiczne badań nad postawami mieszkańców gmin*, [w:] E. Rokicka, P. Starosta (red.), *Postawy mieszkańców gmin polskich wobec środowiska naturalnego*, Łódź: Absolwent, s. 51–75.
- Starosta P. (2003), *Identyfikacja lokalna*, [w:] E. Rokicka, P. Starosta (red.), *Postawy mieszkańców gmin polskich wobec środowiska naturalnego*, Łódź: Absolwent, s. 153–172.
- Starosta P. (2002), *Participacion en organizaciones y asociaciones voluntarias en pequenas localidades de Rusia, Bulgaria y Polonia*, [w:] A. Villafane (red.), *Construyendo lo local*, La Plata: Ediciones Al Margen, s. 53–76.
- Starosta P. (2002), *Samorząd terytorialny*, [w:] W. Kwaśniewicz (red.), *Encyklopedia Socjologii*, t. 4, Warszawa: Oficyna Naukowa, s. 12–19.
- Starosta P. (2002), *Spółeczność lokalna*, [w:] W. Kwaśniewicz (red.), *Encyklopedia Socjologii*, t. 4, Warszawa: Oficyna Naukowa, s. 97–108.
- Gorlach K., Starosta P. (2001), *De-peasantisation or re-peasantisation? Changing rural social structures in Poland after World War II*, [w:] L. Granberg, I. Kovách, H. Tovey (red.), *Europe's Green Ring*, Aldershot: Ashgate, s. 41–63.
- Rokicka E., Starosta P. (2001), *Mobilność edukacyjna pracujących i bezrobotnych w makroregionie łódzkim*, [w:] W. Warzywoda-Kruszyńska (red.), *Lokalne strategie przeciwdziałania bezrobociu i biedzie?*, Łódź: Instytut Socjologii UŁ, s. 39–58.
- Starosta P. (2001), *Spółeczne skutki globalizacji*, [w:] J. Klich (red.), *Globalizacja*, Kraków: Instytut Studiów Strategicznych, s. 41–64.
- Rokicka E., Starosta P. (2000), *Mobilność zawodowa i edukacyjna*, [w:] E. Kryńska (red.), *Mobilność zasobów pracy*, Warszawa: Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, s. 129–165.

- Starosta P. (2000), *Democracy and civic society in rural areas*, [w:] *Human Development Report. Poland 2000, Rural Development*, Warszawa: United Nation Development Programme, s. 87–100.
- Starosta P. (2000), *Globalizacja a regionalizacja*, [w:] R. Schaffhausen, T. Mordel (red.), *Regionalizacja i decentralizacja*, Łódź: Wyższa Szkoła Administracji Publicznej.
- Starosta P. (2000), *Konflikt lokalny*, [w:] M. Malikowski, Z. Seręga (red.), *Konflikty społeczne w Polsce w okresie zmian systemowych*, t. 2, Rzeszów: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej, s. 13–24.
- Starosta P. (2000), *Wzory uczestnictwa w życiu publicznym mieszkańców wsi i małych miast*, [w:] K. Gorlach, A.M. Pyrc (red.), *Węzłowe kwestie społeczne wsi polskiej u progu XXI wieku*, Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, s. 83–99.
- Starosta P. (1999), *The Polish countryside facing the immediate future*, [w:] P. Starosta, I. Kovách, K. Gorlach (red.), *Rural Societies under Communism and beyond*, Łódź: Łódź University Press, s. 372–388.
- Starosta P. (1999), *Tożsamość regionalna w perspektywie socjologicznej*, [w:] A. Matczak (red.), *Badania nad tożsamością regionalną*, Łódź–Ciechanów: KODRTK, s. 40–54.
- Starosta P., Draganova M. (1999), *Social identification with local communities and the globalization process in rural areas of Eastern Europe*, [w:] Ch. Kasimis, A. Papadopoulos (red.), *Local Responses to Global Integration*, Aldershot: Ashgate, s. 133–151.
- Starosta P., Gorlach K., Kovách I. (1999), *Introduction*, [w:] P. Starosta, K. Gorlach (red.), *Rural Societies under Communism and beyond*, Łódź: Łódź University Press, s. 9–16.
- Starosta P. (1998), *Inhabitants feeling of social bonds with rural and small town communities in Bulgaria, Poland and Russia*, [w:] L. Granberg, I. Kovách (red.), *Actors on the Changing European Countryside*, Budapest: Institute for Political Science of the Hungarian Academy of Sciences, s. 93–117.
- Starosta P. (1998), *Rolnictwo i leśnictwo w strategii Europejskiego Ruchu Odnowy Wsi i Małych Miast (ECOVAST)*, [w:] Z.T. Wierzbicki, A. Kaleta (red.), *Rolnictwo i wieś europejska*, Toruń: Wydawnictwo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, s. 173–191.
- Starosta P. (1998), *Ziznana sreda i uczaste w graždanskoto samonprawlenije w Polsce*, [w:] Trojan, Izdatielstwo „Dlija”, s. 64–79.
- Starosta P. (1997), *Corruption in public sector. Its social sources and challenges for the transition period*, [w:] J. Jabes (red.), *Professionalisation of Public Servants in Central and Eastern Europe*, Ottawa: SIGMA and University of Ottawa, s. 207–219.
- Starosta P. (1997), *The change of attitudes towards public administration*, [w:] J. Jabes (red.), *Developing Organisations and Changing Attitudes*, Ottawa: SIGMA and University of Ottawa (Kanada), s. 182–194.
- Rokicka E., Starosta P. (1996), *The competition for the most ecological municipalities (gminas) in Poland – typology of the winning gminas*, [w:] D. Eissel, J. Laeman, E. Rokicka (red.), *Towards Sustainability*, Łódź: Absolwent, s. 141–155.

- Starosta P. (1996), *Strategie działania instytucji i organizacji wiejskich w procesie transformacji systemowych*, [w:] J. Kulpińska, A. Pilichowski (red.), *Strategie adaptacyjne społeczeństwa polskiego*, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, s. 89–103.
- Starosta P. (1996), *Strukturyzacja wiejskich i małomiasteczkowych zbiorowości lokalnych w Polsce*, [w:] K. Gorlach, Z. Seręga (red.), *Oblicza społeczeństwa*, Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, s. 73–91.
- Starosta P. (1995), *Zbiorowość lokalna w perspektywie ekologii społecznej*, [w:] P. Starosta (red.), *Zbiorowości terytorialne i więzi społeczne*, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, s. 103–115.
- Starosta P. (1994), *Ruralization and rurality, three perspectives*, [w:] D. Symes, A.J. Jansen (red.), *Agricultural Restructuring and Rural Change in Europe*, Wageningen: Wageningen University, s. 65–74.
- Starosta P. (1993), *Więź społeczna z organizacjami masowymi w społecznościach wiejskich*, [w:] K. Gorlach, Z. Seręga (red.), *Wieś polska w procesach transformacji ustrojowej*, Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Starosta P., Piotrowski W. (1991), *Social bonds and mass organizations in the rural milieu*, [w:] J. Kulpińska (red.), *Between Institutions and Everyday Life*, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego. Ten sam tekst został opublikowany w języku francuskim: *L'influence de L'organisation de Masse sur la Mentalité et les Models de la Participation de la Population Rurale Polonaise* (1993), [w:] O. Stanek, N. Caron (red.), *Le Vertige de la Liberté*, Rimouski: Université du Quebec a Rimouski, GRIDEC, s. 169–200.
- Starosta P. (1990), *Świadomościowe przesłanki zmian w strukturze agrarnej*, [w:] R. Malina, E. Mrozowicki, Z. Więckowicz (red.), *Demograficzne ekonomiczne i socjologiczne uwarunkowania struktury agrarnej*, Wrocław: Akademia Rolnicza we Wrocławiu.
- Starosta P. (1989), *Koncepcje zmiany wiejskiej społeczności lokalnej w tradycji polskiej socjologii*, [w:] B. Jałowicki, K. Sowa, P. Dudkiewicz (red.), *Społeczności lokalne. Teraźniejszość i przyszłość*, Warszawa: Instytut Gospodarki Przemysłowej Uniwersytetu Warszawskiego.
- Starosta P. (1987), *The participation in the life of the rural local community*, „Acta Universitatis Lodziensis. Folia Sociologica”, 14, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, s. 31–48.
- Starosta P. (1986), *Participation of women in life of the rural communities. From studies on the Polish rural society*, [w:] W. Piotrowski (red.), Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.
- Starosta P., Kowalski M., Majer A. (1986), *Badania socjologiczne w przestrzennych planach gmin*, Warszawa: Instytut Kształtowania Środowiska.
- Starosta P., Kowalski M. (1985), *Konformizm w środowisku wiejskim*, „Acta Universitatis Lodziensis. Folia Sociologica”, 12, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, s. 117–142.
- Starosta P., Majer A. (1982), *Uczestnictwo w organizacjach formalnych a zróżnicowanie społeczne ludności wiejskiej. Z badań nad strukturą społeczną*, „Acta

- Universitatis Lodziensis. Folia Sociologica”, 6, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, s. 113–134.
- Starosta P. (1980), *Material situation and social differentiation of rural families*, [w:] W. Piotrowski (red.), *Some Aspects of Rural Life in Poland Today*, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.
- Starosta P. (1980), *Problemy identyfikacji w skali gminy*, [w:] J. Luma (red.), *Spoleczności lokalne i ich przemiany*, Olsztyn: Pojezierze.
- Starosta P. (1976), *Planning of development of the village and agriculture in the rural district*, [w:] W. Piotrowski (red.), *Przemiany systemu życia wiejskiego w Polsce*, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.
- Starosta P., Kowalski M. (1976), *Czynniki integracji zbiorowości gminnej*, [w:] B. Szczepkowska (red.), *Spoleczne uwarunkowania przemian w rolnictwie*, Olsztyn: Ośrodek Badań Naukowych.
- Starosta P. (1975), *Integracyjne funkcje bieżących planów społeczno-gospodarczych w gminie*, [w:] H. Murawska-Koprowska (red.), *Gmina: jej funkcje i warunki rozwoju*, Olsztyn: Ośrodek Badań Naukowych.

Redakcje naukowe

- Starosta P. (red.) (2012), *Zróżnicowanie zasobów kapitału ludzkiego i społecznego w regionie łódzkim*, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.
- Michalska-Żyła A., Starosta P. (red.) (2011), *Przestrzeń i instytucje w środowisku wiejskim. Pamięci Profesora Wacława Piotrowskiego*, „Acta Universitatis Lodziensis. Folia Sociologica”, 37, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.
- Pilichowski A., Starosta P. (red.) (2005), *Mistrzowie i szkoły łódzkiej ekonomii i socjologii*, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.
- Majer A., Starosta P. (red.) (2004), *Wokół socjologii przestrzeni*, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.
- Rokicka E., Starosta P. (red.) (2004), *Social Mobility and Exclusion*, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.
- Rokicka E., Starosta P. (red.) (2003), *Postawy mieszkańców gmin polskich wobec środowiska naturalnego*, Łódź: Absolwent.
- Starosta P., Kovach I., Gorlach K. (red.) (1999), *Rural Societies under Communism and beyond. Hungarian and Polish Perspectives*, Łódź: Łódź University Press.
- Starosta P. (red.) (1995), *Zbiorowości terytorialne i więzi społeczne. Studia i szkice socjologiczne dedykowane Profesorowi Wacławowi Piotrowskiemu w siedemdziesiątą rocznicę urodzin*, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.